

מעלימי מס, היזהרו! חילופי המידע בדרך אליכם

תיקון קל בפקודת מס הכנסה יאפשר לרשויות המס בישראל לקבל מידע מפורט אודות הכנסות של נישומים בחו"ל. לטענת מומחים, המידע כבר זורם

נישומים בהגשת הדו"ח. התיקון המוצע עומד להביא שינויים במיסוי בינלאומי כולו, שכן ככל שייחתמו יותר הסכמי לחילופי מידע, תגדל השקיפות בין המדינות, דבר שאמור לסייע לרשות המסים למנוע תכנוני מס בלתי חוקיים. כידוע, כיום אין זרימת מידע בין מדינות שאין בניהם אמנה, דבר שמאפשר תכנוני מס גם באמצעות "שיטת מצליח", דבר אותו רואה רשות המסים, כניצול פסול של המיסוי הבינלאומי, במיוחד כאשר מדובר בפעולות המבוצעות ללא כל הגיון כלכלי או לחלופין ביצוע עסקאות פיננסיות מורכבות רק כדי לזכות בהטבה, או פטור ממס.

באם התיקון ייכנס לתוקף - צופה רשות המסים להגדיל את הכנסות המדינה "בגידול שקשה לאמוד אותו", בשל גילוי מידע על הכנסות מחו"ל החייבות במס בישראל, אשר עד כה לרשות המסים לא היתה דרך להגיע אליו.

עם זאת, כשמדובר במידע כה רב וכה מהותי, אשר עד כה היה חוסה תחת חיסיון של עובדי רשות המסים, יחולו על מעבירי המידע חובות מוגברות, כגון: שמירתו ואבטחתו של המידע, דרכי קבלתו, אופן השימוש בו, הגדרת המידע, בחינת סיבת קבלתו, זהות הגורמים שיחשפו אליו וסוגיית העברתו בין גורמים שונים ועוד.

כמובן שתהיה גם השפעה על נישומים רבים שהמידע אודות הכנסותיהם ימצא בידי המדינות החתומות על ההסכם - דבר שיביא, ככל הנראה, לגידול בכמות הליכי "הגילוי מרצון" של אותם נישומים. בשלב זה לא ברורה זהות המדינות שירצו לחתום על ההסכם זה.

הכותבים משרד עו"ד גולדמן ושות'

של המדינה האחרת. כיום, בהסכמים למניעת כפל מס, קיים בדרך כלל סעיף הקובע חילופי מידע בין רשויות המס של המדינות המתקשרות. התיקון בא לשנות מצב בו הסכם לחילופי מידע ישנו רק עם מדינות עמם יש אמנה למניעת כפל מס ומאפשר חתימת הסכם חילופי מידע העומד בפני עצמו.

כדי לאפשר למדינת ישראל לחתום על הסכם לחילופי מידע, שניתן יהיה להכניסו לדין הפנימי באמצעות סעיף 196 לפקודת מס הכנסה. מוצע לתקן את הסעיף ולאפשר לשר האוצר להודיע בצו, כי מן הראוי שיתן תוקף בישראל לא רק הסכם לחילופי מידע שנעשה עם מדינה גומלת במסגרת אמנה, אלא גם להסכם לחילופי מידע שנעשה עם מדינה כאמור, ללא קיום אמנה בין המדינות.

בעידן גלובליזציה כלכלית וסחר בינלאומי, השיקול המרכזי של אנשי עסקים לפני כניסה לעסקאות בינלאומיות, הינו ענין המיסוי. האמנות למניעת כפל מס היום מסייעות לאנשי עסקים להרחיב את מעגל המסחר הבינלאומי, חזאת בעקבות השקיפות לגבי מיסוי ההכנסות ואופן חלוקת "עוגת" המס בין המדינות.

הסכמי חילופי המידע נקראים "הסכם לחילופי מידע בעניני מס" (TIEA). מדינות רבות בעולם כבר חתמו על הסכמים אלה, למשל, רק בשנת 2009 ליכטנשטיין חתמה עם בלגיה, אנטיגואה וברמודה, ארה"ב, גרמניה. צרפת חתמה על ההסכם עם ברמודה, בריטניה ואוסטריה וכו'. רוב ההסכמים מעוצבים עפ"י המודל של הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (OECD), אשר כולל את התנאי המהותי לחילופי המידע בין שלטונות המס על מנת למנוע העלמות או התחמקויות מתשלום המס. כמו כן, ההסכמים הללו אמורים לשפר את היכולת של המדינות לחקירות פנימיות ולייעול המאבק נגד העבירות פליליות או אזרחיות.

במצב הדברים כיום (עובר לתיקון), ישראל אינה מוסמכת לחתום על הסכם לחילופי המידע אודות נישומים, שלא במסגרת אמנה למניעת כפל מס. למותר לציין, כי היום לא ניתן להחליף מידע בין רשויות המס בצורה בינלאומית, והאופציה היחידה שיש בידי רשויות המס לברור הינו כלפי נישומים שהפקודה חלה עליהם, באמצעות חיוב אותם

תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), (התשע"א-2011) תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), (התשע"א-2011) (להלן "התזכיר" או "התיקון"). בתזכיר מוצע לתקן את סעיף 196 לפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה") על ידי שינוי "קל", אשר תכליתו להגדיל את שיעור ההכנסות ממסים על הכנסה המופקת בחו"ל, באמצעות מתן כלים לשלטונות המס בישראל, להחליף ולגלות מידע אודות הכנסות הנישומים, המצוי בידיהם מול מדינות זרות.

מהו השינוי המתוכנן? סעיף 196 לפקודה נותן תוקף לאמנות שישראל חתומה עליהן, וזאת על ידי כך שהוא מסמיך את שר האוצר להודיע בצו, כי נחתמה אמנה בין מדינות למניעת כפל מס. אמנות אלו, עוברות את אשרור של הממשלה, ולאחר פרסום הצו ברשומות מקבלות תוקף.

התפקיד העיקרי של סעיף 196 לפקודה, נכון להיום, הוא לתת תוקף לאמנות למניעת כפל מס. כידוע, האמנות כוללות סעיפים למניעת כפל מס, לענין מס הכנסה ומסים נוספים וקובעות את אופן החלוקה של המסים בין המדינות ואת קטגוריות המס השונות.

אלא שבשנים האחרונות, גוברת בעולם הנטיה לחתום לא רק על אמנות למניעת כפל מס, אלא גם על הסכמים שמטרתם היא גילוי מידע המצוי בידי שלטונות המס של מדינה אחת, לשלטונות המס

